

Naše prohlášení

Hodina pravdy

Den učitelů, Praha, Olomouc a další univerzitní města v ČR, 28. března 2023

Jsme také učitelé. S radostí jsme sledovali, že se české společnosti podařilo napravit nedůstojné postavení učitelů na základních a středních školách. Na vysokoškolské učitele se přitom ale zapomnělo. Den učitelů je pro nás tudíž nejen příležitostí k oslavám toho, čeho se už dosáhlo, ale také připomínkou toho, že v jedné části českého školství čelíme krizi.

Humanitním oborům jde o přežití. Jak upozorňují akademické senáty i Asociace děkanů filozofických fakult, dlouhodobé podfinancování humanitních a společenských věd v Česku ohrožuje nejen jejich další rozvoj, ale i přežití. V důsledku nedostatečného množství peněz ve vysokém školství i různých dlouhodobých systémových nespravedlností („koeficienty ekonomické náročnosti“, které měly odlišit náklady na výuku a dodnes se často nesmyslně propisují do mezd) jsou filozofické a další humanitně zaměřené fakulty dlouhodobě oslabené a mnohdy svým vysokoškolským učitelům nezaplatí ani minimální důstojnou mzdu či mzdu, která by pokryla životní náklady v místě, kde škola působí. Podobným problémům často čelí i neakademičtí zaměstnanci škol a také doktorandi, které chronicky podfinancované humanitní fakulty nedokážou podpořit nad rámec ministerského příspěvku. Humanitní obory tak ztrácejí velkou část mladé generace. I ta starší ale mnohdy své obory kvůli nedůstojným platovým podmínkám opouští. To se ukazuje jako obzvláště nešťastné v okamžiku, kdy na vysoké školy míří populačně silné ročníky a zároveň počet absolventů českých vysokých škol stále ještě nedosahuje ani průměru v EU či zemích OECD.

Demokratická společnost potřebuje humanitní a společenskovědní obory. Jejich přínos není vždy viditelný na první pohled. Jasně patrný je především v momentech krizí, kdy společnost potřebuje rozumět sobě samé. Někdy se ale i díky nim daří krizím předcházet nebo je zvládat. Historické obory zkoumáním minulosti podávají orientaci v dnešní době, filozofie nabízí přesnější vymezení pojmů, skrze něž rozumíme sobě i světu. Filologické a areálové obory dávají naší společnosti možnost porozumět mnohým blízkým i vzdáleným světovým regionům: nikdy nevíme dopředu, v kterém z nich se zrovna rozhoduje o naší budoucnosti. Humanitní a společenskovědní obory nabízejí člověku i společnosti pohled do zrcadla. Takový pohled nebývá vždy příjemný, je ale velmi užitečný a mnohdy také nezbytný pro zodpovědné občanství.

Z humanitních fakult vycházejí odborníci v profesích, které společnost nezbytně potřebuje (překladatelé, psychologové, jazykovědci, středoškolští učitelé, sociální pracovníci, archiváři a mnozí další). Tvrzení o „neuplatnitelných absolventech humanitních fakult“ je mýtus, kterému zcela odporují dostupné statistiky.

Podporujeme požadavek děkanů filozofických fakult na záchranný příspěvek humanitním a společenskovědním oborům. Žádáme zároveň dlouhodobé a systémové řešení nerovného postavení humanitních fakult. Je nepřijatelné, aby univerzity platily za stejnou práci výrazně odlišnou mzdu. Požadujeme rovněž řešení nedůstojné situace doktorandů.

28. března
Protest
na den učitelů

11:00 schůze akademické obce ETF
ve Velké posluchárně

10:00–14:30 komponovaný program na FF UK a na Palachově nám. před FF

15:00 protestní pochod z nám. Jana Palacha

podrobné informace a program: www.hodinapravdy.cz